

KESKKONNAAMET

Kristina Jerjomina
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
Kristina.Jerjomina@mkm.ee

Teie 30.12.2024

Meie 10.01.2025 nr 6-2/24/26169-2

Tootmisüksuste rajamise kiirendamise võimalused

Austatud Kristina Jerjomina

Olete võtnud eesmärgiks analüüsida, kuidas oluliselt kiirendada ettevõtjate poolt investeringute tegemiseks vajalikke menetlusi ja protsesse, muu hulgas erinevaid planeerimismenetlusi, keskkonnamõju (sh strateegilist) hindamist, maatoimingute ja asjakohaste lubade (nt keskkonnakompleksloa, kasutusloa, ehitusloa jm tegevusloa) ja nõusolekute saamise menetlusi. Püüate leida lahendusi, kuidas ettevõtjad saaksid tootmisüksuseid edaspidi kiiremini rajada.

Eesmärk on ajendatud koalitsioonileppest ning sellest, et Euroopa Liidus hakkas kehtima [määrus](#), mis ütleb, et null-netotehnoloogia tootmisprojektide rajamiseks vajalikud loamenetlused tuleb läbida kokku maksimaalselt 9-18 kuuga (sõltuvalt võimsusest). See tähendab, et selle aja sisse peavad mahtuma nii keskkonnaalaste, ehituslubade jms nõusolekute saamine. Määrus ütleb ka, et planeeringute koostamisel tuleb kaaluda sinna null-netotehnoloogia sätete lisamist.

Palute sisendit, **kuidas ja millised meie asutusega seonduvad protsessid** võiks tänasest tõhusamaks muuta, et ettevõtjad saaksid tootmisüksused edaspidi kiiremini rajada?

Hindasime määruse **2024/1735 artiklis 4** nimetatud tegevusi ning KeA seonduvaid protsesse nende tegevuste loa menetlustega.

Artiklis 4 nimetatud tegevused võivad vajada **planeeringute** menetlemise protsesse (sh keskkonnamõjude hindamise menetlused) ning tegevuslubasid (ehitusload, **keskkonnakaitseload**, kasutusload) (sh **keskkonnamõjude hindamise** menetlused):

1. Keskkonnaametiga **tuleb planeering ja KSH aruanne (kui KSH tehakse) kooskõlastada** kui planeeringu elluviimisega võib kaasneda oluline keskkonnamõju, planeeringualal asub kaitseala, hoiuala, püsielupaik, kaitstava looduse üksikobjekt või selle kaitsevöönd, planeeringualal on algatanud kaitseala, hoiuala, püsielupaiga või kaitstava looduse üksikobjekti kaitse alla võtmise menetluse, detailplaneeringuga määratakse kallasraja vähim vajalik teeninduspiirkond.

Seega juhul kui tootmisüksuse rajamisel selguvad eelnimetatud asjaolud, tuleb arvestada sellega, et on vajalik Keskkonnaameti kooskõlastuse vajadus. **Protsessi oleks võimalik**

Roheline 64 / 80010 Pärnu linn/ Tel 662 5999 / e-post: info@keskkonnaamet.ee / www.keskkonnaamet.ee /
Registrikood 70008658

kindlasti kiirendada kui tootmisüksust ei rajata planeeritavale ega olemasolevale kaitsealal, püsielupaigale, kaitsevöödisse. Seega on oluline tootmisüksuse asukohavalikul eelistada alasid (nt vanad tootmispiirkonnad, tööstusalad, uued tööstuspargid jmt), kus puuduvad eelnimetatud loodusväärtused.

2. **Ehitusseadustik kohustab projekteerimistingimused, ehitusloa, kasutusloa, kasutusteatis** kooskõlastama asutusega, kelle seadusest tulenev pädevus on seotud projekteerimistingimuste taotluse esemega ning esitama arvamuse avaldamiseks asutusele või isikule, kelle õigusi või huve võib taotletav ehitus või ehitamine puudutada. Praktikas rakendavad KOV-id seda ka nt siis, kui puurkaev jääb alale ja saadetakse kooskõlastamiseks või arvamuse andmiseks selliseid taotlusi, mida ei peaks KeA-sse saatma. Halduskoormust aitaks vähendada ja menetlusi kiirendada, kui sarnaselt planeerimiseseaduse §-is 4 lg 4 oleks kehtestatud VV määrus, kus on ära toodud erinevate asutuste pädevused ja millal nende poole tuleks pöörduda.

Tootmisüksuste rajamisega seotud ehituslubade ja kasutuslubade menetlust oleks võimalik kiirendada kui ehitusseadustikule koostada määrus, kus on ära toodud koostöö tegemise kord. See välistaks olukorra, mis pikendaks menetlust seetõttu, et küsitakse kooskõlastust asutuselt, kellel ei ole ei kooskõlastuse ega arvamuse avaldamise kohustust.

3. Artiklis 4 nimetatud tegevusteks on vajalik **keskkonnaluba** juhul kui toimub vee erikasutus, jäätmete käitlemine, saasteainete viimine paiksest heiteallikast välisõhku (keskkonnaseadustiku üldosa seadus § 41 lg 1, veeseadus § 178, jäätmeseadus, atmosfääriõhukaitse seadus).

Artiklis 4 nimetatud tegevuste loamenetlus ei tohi olla olenevalt tootmisvõimsusest üle 12 või 18 kuu (art 9 p1). Loamenetlus algab alates nõuetekohase taotluse laekumisest (art 9 p 10). Loamenetluse ajaarvestusse ei arvestata keskkonnamõjude hindamise aruande protsessis toimuvat aruande koostamist arendaja poolt (art 9 p 4, 5).

Artiklis 4 nimetatud tegevused on üsna üldsõnalised selleks, et anda lõplik hinnang keskkonnaloa vajaduse kohta.

Siiski tuleb arvestada, et kui tootmisega kaasneb veevõtt või saasteainete ning sademevee juhtimine, on keskkonnaluba vajalik. Üldjuhul tootmiste käigus vett vajatakse ning saasteaineid ka juhitakse. Samuti kui toodete toomisel kasutatakse jäätmeid, tuleb arvesada keskkonnaloa vajadusega. Samuti võib olla vajalik saasteainete välisõhku paiskamiseks luba. Nt on keskkonnaluba saasteainete välisõhku paiskamiseks AS Elcogen akude tootmisüksusel. Selle keskkonnaloa menetlus kestis alates nõuetekohasest taotlusest 35 päeva.

Leidsime, et järgnevad tehnoloogiad vajavad (jäätmekeskkonnaluba):

c) aku- ja energiasalvestustehnoloogiad – määrus nr 2023/1542 annab võimaluse võtta kasutusse jäätmekeks muutunud akusid.

f) **kestlikud biogaasi- ja biometaanitehnoloogiad** – eeldusel, et sisendiks on jäätmed

j) **kestlike alternatiivkütuste tehnoloogiad** – eeldusel, et sisendiks on jäätmed

n) **muude kui bioloogilise päritoluga taastuvkütuste tehnoloogiad** - eeldusel, et sisendiks on jäätmed

Seega tuleks tegevuste planeerimisel arvestada keskkonnaloa nõudega. Keskkonnaloa taotluse menetluse tähtaeg (alates nõuetekohasest taotlusest) on **3 kuud**, seega ei tohiks see olla takistuseks määrusega ette nähtud menetluse tähtaja (12 või 18 kuud) saavutamiseks. Kuna keskkonnamõjude hindamise puhul ei arvestata menetlusaja sisse aruande koostamise aega, peaks olema võimalik ka keskkonnamõjude hindamise vajaduse korral loamenetlus läbi viia tähtaegselt.

Keskkonnakompleksluba on vajalik tegevusteks, mis on nimetatud VV 06.06.2013 määruses nr 89 „Alltegevusvaldkondade loetelu ning künnisvõimsused, mille korral on käitise tegevuse jaoks nõutav kompleksluba.“

Kompleksloa kohustus on näiteks suurte põletusseadmete kasutamisel, metallide töötlemisel, mineraalsete materjalide töötlemisel, orgaaniliste lahustite kasutamisel ja jäätmete käitlemisel mahus, mis ületab kompleksloa künnist.

Kompleksloa taotluse menetluse tähtaeg (alates nõuetekohasest taotlusest) on 6 kuud. Seega ei tohiks see olla takistuseks määrusega ette nähtud menetluse tähtaja (12 või 18 kuud) saavutamiseks. Kuid kompleksloa menetluse tähtaeg peatub taotluses puuduste kõrvaldamise ajaks. Seega reaalne menetluse kestus võib olla pikem kui 6 kuud. Määrusega ette nähtud menetluse tähtaja saavutamiseks on kompleksloa menetlemisel oluline osa puudusteta taotlusel. Juhul kui on vajalik läbi viia ka keskkonnamõjude hindamine, tuleks protsessi kiirendamiseks leida lisameetmeid.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Erik Kosenkranius
peadirektori asetäitja

Reet Siilaberg 58849116
reet.siilaberg@keskkonnaamet.ee